

Κριτική διαλεκτική και Λέξεις – Έννοιες

Οι ανακριβείς λέξεις-έννοιες, το διολισθημένο/αλλοιωμένο/διαστρεβλωμένο περιεχόμενο των λέξεων (κώδικας επικοινωνίας), η ανακριβής τεχνική ορολογία και η διολίσθηση εκτός θέμα-τος γενικότερα παράγουν ανακριβείς και διαλανθάνουσες σκέψεις/απόψεις/αντιλήψεις/πεπιοθήσεις. Αυτονόητο είναι ότι όλα αυτά ωθούν σε δεκάδες ψευδώνυμους συλλογισμούς και νοητική σύγχυση με αποτέλεσμα τις παρερμηνείες, τις παρεξηγήσεις, τις συγκρούσεις, τις δυσεπικοινωνίες και τις διαφωνίες χωρίς περιεχόμενο.

- Να γιατί καθημερινά έχουμε χαθεί σε παράλληλους μονόλογους, στείρες αντιπαραθέσεις, συγκρούσεις και δεκάδες λογικά σφάλματα.

Πώς θα αντιμετωπισθεί το πρόβλημα αυτό; Πού πρέπει να καταφύγουμε;

Η μελέτη της Κριτικής Σκέψης και της Κριτικής Διαλεκτικής Ορθολογισμού – Εμπειρισμού θα μας δώσει διεξόδους στο πρόβλημά μας.

- Για να κατανοήσουμε την Κριτική Διαλεκτική Ορθολογισμού – Εμπειρισμού που απαιτείται στην καθημερινότητα για να κατανοήσουμε επαρκώς την πραγματικότητα και να αποφεύγουμε κατά το δυνατόν τις λογικές πλάνες, παραθέτω ένα απλό παράδειγμα με το ψωμί :

- 1ον Ορθολογισμός: ΘΕΡΜΟΤΗΤΑ (Θερμική Ενέργεια)

- 2ον Εμπειρισμός: ΥΛΙΚΑ (αλεύρι + νερό + αλάτι + μαγιά κτλ)

- 3ον Κριτική διαλεκτική: Θερμότητα + Υλικά = ΨΩΜΙ.

- Η Κριτική διαλεκτική ΔΕΝ είναι ο μέσος όρος της αθροιστικής ή αφαιρετικής μείξης δύο μεγεθών και ΔΕΝ είναι η οιασδήποτε μορφής ανάμειξη δυο μεγεθών. ΕΙΝΑΙ η διαλεκτική λειτουργία που ενώνει ανόμοια πράγματα και με διαφορετικό τρόπο (ποσότητα, ποσόστωση, κτλ), και συνήθως λαμβάνονται υπόψη πολλοί παράμετροι.

- Στην καθημερινότητα λοιπόν οι άνθρωποι συνήθως καταφεύγουν σε συνεχή λογικά σφάλματα (και σχεδόν πάντα πάνω από 2-3 λογικά σφάλματα ταυτοχρόνως), ακριβώς γιατί απαιτούνται πολλές, πολυποίκιλες, ποικιλόμορφες και πολυεπιστημονικές γνώσεις. Ορισμένες φορές ακόμα και οι επιστήμονες διολίσθαινον σε παρόμοιες πλάνες, όταν ξεχαστούν/αφεθούν και λησμονήσουν την αμφιβολία που οφείλουν να έχουν συνεχώς στη σκέψη τους.

- Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω κατανοούμε πόσο προσεκτικοί πρέπει να είμαστε στην καθημερινότητα, και ότι η αμφιβολία πρέπει να είναι μόνιμα καλλιεργημένη και ενεργοποιημένη μέσα στη σκέψη κάθε ανθρώπινου νου. Όπου δεν ισχύουν τα ανωτέρω, ο ανθρώπινος νους καταλήγει σε δογματισμούς, ιδεοληψίες, φαντασιοπληξίες, μεταφυσικές διαφυγές, αλλά και σωρό μυθευμάτων και αναληθειών.

- Με απλά λόγια: Δείξε μου έναν άνθρωπινο νου χωρίς αμφιβολία, και θα σας δείξω έναν άνθρωπο που είναι δογματικός, ιδεοληπτικός, με τάση διαφυγών σε υπερβατικές δυνάμεις, με έλλειψη κριτικής διανοητικής κατάστασης, αλλά και...

καταστροφικό για την ανθρώπινη κοινωνία μέσα στην οποία ζει, και κατ' επέκταση σε ολόκληρη την «Ανθρωπότητα».

[ΣΗΜ. Δεν αναφέρομαι για ανθρώπους που κρατούν για τον εαυτό τους τις κάθε μορφής φαντασίες/φαντασιώσεις και διαφυγές, και τις χρησιμοποιούν μόνο για τον εαυτό τους και μόνο ως μέσον να μεταφέρουν τη σκέψη τους σε υπερβατικούς χώρους, όπου αναζητούν είτε στιγμιαία ανάπαυση είτε ερείσματα καινούριας γνώσης].

...

Καθημερινά Διλήμματα

Η καθημερινή επιλογή και η γενικότερη στάση ζωής που κάνει ο καθείς είναι απλή, και ας μην γίνεται συνήθως αντιληπτή: Είτε θα μοχθήσει παροντικά στην αρένα της ζωής Είτε θα πονάει μελλοντικά σε κάποια σκοτεινή γωνιά. Μάλλον δεν ξεφεύγει κανείς από το δίλημμα αυτό.

- Οι περισσότεροι άνθρωποι αφήνονται στην τύχη και στις συγκυρίες για την απάντηση αυτή, κι έτσι άγονται και φέρονται καθημερινά από τυχάρπαστες συγκυρίες/ευκαιρίες των καιρών, και ποδηγετούνται από τις καταστάσεις των στιγμών.

- Όσοι αφέθηκαν στις συγκυρίες δεν αποφεύγουν τον πόνο τελικά, όσο και αν προσπαθούν να τον αποφύγουν στανικά ή σθεναρά. Δεν γίνεται αντιληπτό ότι ο κόπτος που απέφυγαν στο παρελθόν δεν ήταν σπάταλη χρονο, και θα συνέβαλλε για την αποφυγή του τωρινού τους πόνου, της δυστυχίας τους και της κακομοιριάς.

- Αν αποφύγαμε τον κόπο, βολεμένοι στη ραστώνη, στη ραθυμία και στον εφησυχασμό, τότε ο μελλοντικός πόνος είναι αποτέλεσμα μαθηματικό. Το πρόβλημα βεβαίως είναι ότι η δική μας βολεψιά προκαλεί πόνο και σε αυτούς που επέλεξαν τον κόπο/μόχθο και τον καθημερινό αγώνα στην αρένα της ζωής, και δεν χρεωστάνε τίποτα να υποφέρουν μαζί μας και αυτοί. Αλλά ποιος νοιάζεται για αυτούς;

- Είναι νομίζω η στιγμή, έστω και την ύστατη στιγμή, να μείνουμε για λίγο σιωπηλοί και να συλλογιστούμε σοβαρά αυτό το δίλημμα το τόσο σημαντικό: Μόχθος παροντικός ή Πόνος μελλοντικός;

Αναφέρθηκε το δίλημμα: "**Μόχθος τώρα** ή πόνος μελλοντικά;"

- Υπάρχουν όμως και άλλα πολλά απλά διλήμματα που θα μπορούσαμε να σκεφτούμε καθημερινά, και τα οποία συνδέονται με το αρχικό δίλημμα, όπως: 1ον Αλήθεια ή ψέμα; 2ον Γνώση ή άποψη/δοξασία/πίστη; Πραγματικότητα ή ψευδαισθήσεις; 3ον Λογική ή παραλογισμός; Εργατικότητα ή τεμπελιά; Δημιουργικότητα ή ραστώνη; κ.α.

- Είναι αυτονόητο ότι όποιος επιλέγει το ψέμα/άποψη/παραλογισμό/κτλ σημαίνει ότι αποφεύγει τον παροντικό κόπο/μόχθο, οπότε γρήγορα θα πονέσει αλλά και θα συμβάλει στον πόνο των συνανθρώπων του.

Αντώνης Αναστασιάδης